

Hurtighed, at der ikke bliver Tale om en egentlig Forligsmægling. Det er ikke saaledes, at Forligskommissionen ikke gjerne vil gjøre det Yderste for at faae Forlig i Stand mellem Parterne, men det er umuligt for den kjøbenhavnske Forligskommission, fordi Sagerne's Mængde er saa overvældende, at Kommissionen ingen Vel kan komme med dem uden at bruge en meget summarisk Fremgangsmaade. Vilde det saa ikke have været rigtigere, om vi fik flere Forligskommissioner i Kjøbenhavn? Seg jer ikke, at § 5 gjør anden Nytte end at tilfredsstille Sagførerne. Det kan jo være en Tilfredsstillelse for dem, og stor Skade, det vil jeg indrømme, vil der i hvert Fald ikke kunne ske ved at de faae Lov til at møde i den kjøbenhavnske Forligskommission, efter som de Forhold ere, hvorunder denne Kommission arbejder. Med disse Bemærkninger vil jeg anbefale Lovforslaget til videre Forhandling, idet jeg haaber, at den høitærede Justitsminister ikke vil stille sig afvisende overfor Spørgsmaalet om det personlige Møde i Forligskommissionen, men gaa henimod, hvad der var Lovgivningens Mening med at indstifte Forligskommissionen, nemlig: at Forligskommissionen skulde være et Sted, hvor Parterne kunde mødes forud for Processen og tale sammen og drøfte, om det ikke var heldigere at faae sluttet Forlig — Alt i Henhold til det gamle, kjendte Ord: Et magert Forlig er bedre end en fed Proces.

Justitsministeren (Melleman):

Seg skal tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af, hvad der er fremkommet under denne Forhandling, idet jeg dog ikke skal fordybe mig for meget i Enkelthederne, da Forhandlingen saa let kunde komme til at gaa ud over, hvad der naturligt falder ind under en første Behandling. Seg skal da først med Hensyn til det Spørgsmaal, som har spillet Hovedrollen under Forhandlingen, bemærke, at det har været mig en Tilfredsstillelse at høre, at den første ærede Taler (Vertelsen, Hjørring Amts 5te Valgkreds) egentlig anerkjendte, saavidt jeg skjønner, at der vilde være overordentlige Betæneligheder ved at opstille den Regel, at Retten ex officio skulde paase, at Parterne havde haft lovligt Forsald, eller som det ogsaa kan udtrykkes, at Retten ex officio var forpligtet til at paase, at den personlige Mødepligt blev efterlevet. Seg tror nemlig, at en Regel af den Art vilde medføre de største praktiske Ulemper, og at Publikum, hvis den Regel først eksisterede, meget snart vilde blive tjed af den. Hvis en saadan Regel eksisterede, vilde det jo nemlig sige, at der altid, naar Parterne

ikke mødte selv, skulde føres fuldstændigt Bevis for, at de havde haft Forsald, og det uden Hensyn til, om Modparten forlangte det eller ei. Der skulde altid tilveiebringes fuldstændigt Bevis, og det er baade forbunden med stor Uleilighed og i mange Tilfælde med ikke ringe Bekostning. Det er nemlig ikke altid, at Vedkommende vil kunne føre dette Bevis ved Attester, og selv om han kan det, vil der i mange Tilfælde udfordres Attester, der maa betales, f. Ex. Løgeattester. I mange Tilfælde vil han blive nødt til at føre Thingsvidne alene for den Sags Skyld, naar hans Forsald ikke har været af den Art, at det kan oplyses ved Attester fra Væger eller andre Folk, hvis Attester som saadanne staa til Troende for Retten. Naar det for Exempel er hans borgerlige Forretninger, der have forhindret ham i at møde, vil det blive en meget vidtløftig Historie at føre Bevis for Forsaldet, og jeg skjønner ikke rettere, end at det da bliver nødvendigt for ham at føre et Thingsvidne for den Sags Skyld og maaste føre flere Mennesker til Vidne for, at han i det givne Dieblit havde meget magtpaaliggende Forretninger, som kunde undskyldte, at han udeblev eller at han har sendt en Anden i sit Sted. Dertil kommer en anden Ulempe ved et saadant Bevis, nemlig den, at naar det ex officio skulde paases, at Folk mødte personlig, og de ellers skulde føre et vidtløftigt Bevis for at godtgjøre Forsald, maatte Retten, naar de ikke kunde føre dette ex officio, mulkttere dem, og dette kunde meget hyppigt give Anledning til Udsættelse af Sagen, thi naar en saadan Regel gjaldt, kunde man ikke godt undlade at udsætte Sagen med en vis Lethed. Naar en af Parterne kom til Kommissionen og sagde: Seg kan ikke godt møde i Dag, og jeg skal jo møde personlig, men en anden Gang skal jeg komme, saa var det ikke godt muligt at negte ham Udsættelse af Sagen, og derved vilde der i mange Tilfælde ganske sikkert bevirkes en ikke ubetydelig Forhaling af Sagerne. Seg tror derfor, at en saadan Regel vilde i praktisk Henseende blive mere til Skade end til Gavn. Seg veed heller ikke, at man egentlig kan sige, at Lovgivningen gaar videre, end man efter en almindelig Fortolkning har været tilbøielig til at antage. Hvad staar der nemlig? At Parterne i Reglen ere forpligtigede til personligt Møde, men det er jo dog nærmere forklaret ved et andet Lovbud saaledes, at det er afhængigt af, om der i den Henseende nedlægges Paastand af Modparten, og dette Lovbud er jo ikke saa meget yngre end Forligslovgivningen, at jeg egentlig kan skjønne, at man er berettiget til at sige, at det inde-